

İki Yıla Kadar Hapis Gerektiren İstinaf Kararlarına Temyiz Yolu

Anayasa Mahkemesi, üst sınırı 2 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin bölge adliye mahkemesi kararına karşı temyiz yolunu kapatan düzenlemeyi iptal etti. - 15.02.2019

Anayasa Mahkemesi, ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı 2 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararlarının temyiz edilemeyeceğini öngören düzenlemeyi Anayasa'ya aykırı buldu.

Anayasa Mahkemesinin Resmi Gazete'de yayımlanan kararına göre, asliye ceza mahkemesinde yargılandığı davada beraat eden kişi hakkındaki beraat kararına karşı cumhuriyet savcısı tarafından istinaf yoluna başvuruldu.

Bölge adliye mahkemesi ise sanık hakkında mahkumiyet kararı verdi. Bu kararın sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesine geldi.

Daire, "ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı 2 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararlarının temyiz edilemeyeceği"ne ilişkin kuralın, Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına vararak iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu.

Başvuruda, bölge adliye mahkemesi ceza dairesince mahkumiyet kararı verilmesi halinde temyiz yolunun kapalı olmasının, ilk defa verilen mahkumiyet kararına karşı kanun yoluna başvurulamaması sonucuna yol açtığı belirtilerek, kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürüldü.

Anayasa Mahkemesi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılan değişiklikle getirilen

düzenlemeyi iptal etti.

Yüksek Mahkeme'nin gerekçesinde, Anayasa ile güvence altına alınan hak arama hürriyeti kapsamındaki hükmün denetlenmesini talep etme hakkının, kişinin aleyhine verilen bir hükmün başka bir yargı merci tarafından gözden geçirilmesini isteyebilmesini teminat altına aldığı kaydedildi.

Ceza yargılamasında kanunun, ilk derece, istinaf ve temyiz olmak üzere üç dereceli yargılama usulü öngördüğü ifade edilen gerekçede, iptali istenen düzenlemede, ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı 2 yıl ve 2 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararlarının temyiz edilemeyeceğinin öngörüldüğü hatırlatıldı.

Bu kararlara karşı temyiz yolunun kapatılmasının amacının, yargılamanın makul sürede tamamlanması ve usul ekonomisinin sağlanması olduğunun anlaşıldığı belirtilen gerekçede, "hafif nitelikteki suçlara ilişkin mahkumiyetlerin kesin olmasının, hükmün denetlenmesini talep etme hakkına yönelik orantılı bir sınırlandırma olarak nitelendirilebileceği ancak hürriyeti bağlayıcı ceza yaptırımını içeren suçların hafif nitelikte olduğunun söylenemeyeceği" vurgulandı.

"Sanığa aşırı külfet yükleyeceği açıktır"

İtiraz konusu kuralla, ilk derece mahkemesinin beraat kararının bozularak ilk defa verilen mahkumiyete ilişkin kararlarına karşı da temyiz yolunun kapatıldığına işaret edilen gerekçede, şu tespitler yapıldı:

"Yargılamanın makul sürede sonuçlandırılması ve usul ekonomisinin sağlanması amacıyla da olsa hapis cezasına ilişkin mahkumiyet hükümlerinin denetime tabi kılınmasının sanığa aşırı bir külfet yükleyeceği açıktır.

İtiraz konusu kuralda, bölge adliye mahkemesinin sadece hükmün denetlenmesini talep etme hakkını sınırlamayan ilk derece mahkemesinin beraat kararının onanmasına ilişkin kararlarına değil, ilk derece mahkemesinin beraat kararının bozularak ilk defa verilen mahkumiyete ilişkin kararlarına karşı da temyiz yolu kapatılmıştır. Bu durumda ayırım yapılmaksızın bölge adliye mahkemesinin kanunda üst sınırı 2 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin her türlü kararına karşı temyiz yolunun kapalı olmasını öngören kuralın bütünüyle iptali gerekir."

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres:

Çetin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA